OD *ODMEVA* DO *NOVOG ODMEVA*

Jedna tradicija, dva vremena, jedno sjećanje

Novi odmev nije nastao bez prethodnika. Njegovo ime izravno se nastavlja na tradiciju slovenskoga glasila *Odmev*, koje je u Zagrebu izlazilo početkom 1930-ih. Prvi broj Odmeva objavljen je 1932. godine kao prosvjetno-informativno glasilo Narodne knjižnice i čitaonice u Zagrebu. Sačuvano je devet brojeva iz 1932. i 1933. godine.

Nakon više desetljeća ponovno se pojavila potreba za glasilom slovenske zajednice. Prvi korak bio je bilten *Korenine in vezi*, objavljen 1993. godine.

Ideju o novom glasilu 1995. godine ponovno je pokrenuo Silvin Jerman, a u ljeto 1996. okupila se urednička ekipa. Prvi broj *Novog odmeva* objavljen je u prosincu 1996. godine.

Veza sa starim *Odmevom* bila je namjerna. Novo glasilo trebalo je istodobno nastaviti tradiciju i odgovoriti na novo vrijeme – na promijenjene društvene okolnosti, novu hrvatsku državu i drukčiji položaj slovenske zajednice.

Posamezna štev. Din 1. — Poštnina plačana v gotovini

ODMEV

PROSVETNO-INFORMATIVEN LIST.

Glasilo „Narodne knjižnice in čitalnice" v Zagrebu.

IZHAJA KONCEM VSAKEGA MESECA. NAROČNINA ZA CELO LETO DIN 10.—

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: ZAGREB GUNDULIĆEVA UL. 29

LASTNIK: »NARODNA KNJIŽNICA IN ČITALNICA V ZAGREBU, GUNDULIĆEVA UL. 29

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK MILUTIN ŠIRCA, ZAGREB, ŠVEAROVA UL. ŠT. 3

Leto II. — Zagreb, dne 31. januarja 1933. — Štev. 1.

Zagreb in mi

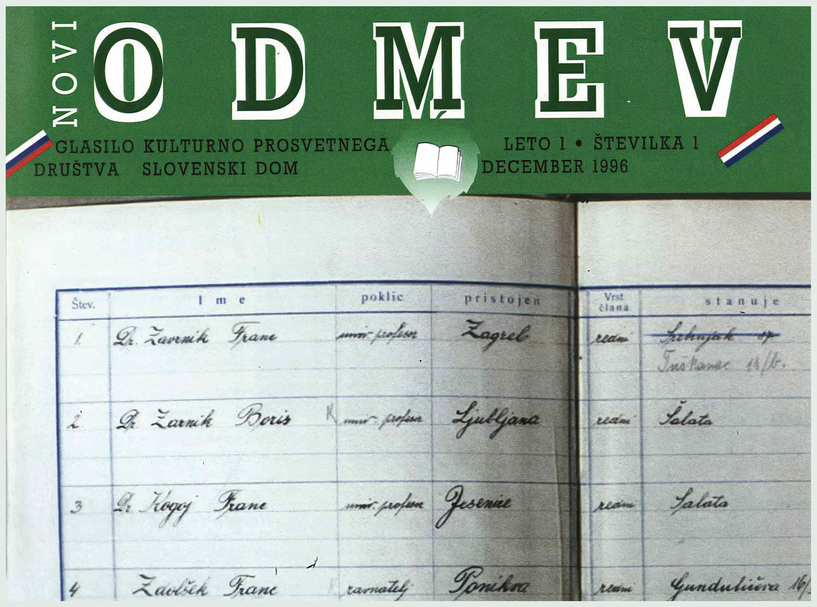
Zagreb je najmočnejše gospodarsko središče v državi. Vsako večje mesto ima svoje zaledje. Potrebe zaledja omogočajo središču njegov razvitek. Po prevratu se je koncentriral domači in inozemski kapital v Zagreb zato, ker je našel ugodna tla za eksploatacijo. Predprevratna gospodarska središča kakor Budimpešta za Hrvatsko, Gradec za bivšo Slovensko Štajersko, Trst za južnozapadne dele Slovenskih dežel, deloma Pulj in Reka, so zgubili po prevratu za nas svojo privlačno moč na gospodarskem polju. Nove državne meje s političnim, carinskim, kulturnim in socijalnim prevratom se bu, je obstojalo v tem, da nismo našli tu tujcev, kakor je marsikdo sklepal po tendencijoznem nemško mislečem pisanju in govorjenju, ampak prave naše ljudi. Nehote so naši ljudje vsklikali v Zagrebu »pa to so naši Kajkavci«. Našli smo isto kajkavsko govorico in isto navdušenje za skupno državo kakor v Sloveniji. V Zagrebu nam je bilo res vse mnogo bolj domače, kakor prej v Gradcu.

Živahen gospodarski razmah po prevratu v Zagrebu je rabil delavne roke naših delavcev in spretnost naših obrtnikov. Tudi naš vesten privatni uradnik je bil povnadutih Madžarov in Madžaronov, so se kmalu udomačili in našli trajnih stikov z Zagrebčani.

Iz vseh krajev Slovenije so prihajali naši ljudje v Zagreb. Tu vidimo zidarje in tesarje iz Prekmurja, ki so hodili prej v Gradec in druga avstrijska mesta. Sem so prišli Koroški. Za ljudi ob Južni železnici doli od Maribora in ob rogaški progi je postal Zagreb navadno gospodarsko tržišče. Vsi kraji od Novega mesta do Brežic pošiljajo svojce sem. Ko so nam zaprli Italijani Trst in Pulj in vzeli Goriško, je prišlo mnogo naših marljivih Primorcev v Zagreb. Prebivalstva iz krajev ob železniški progi od Zidanega mosta doli do Šotle je v Zagrebu

Nove razmere s preobratom so posegle globoko v vse naše gospodarsko, socijalno in kulturno življenje. Treba je voditi računa, kako vpliva vse to na celotno strukturo našega prebivalstva v domovini in kako se to odrazuje v prirastku zagrebškega prebivalstva. Slovenci niso za Zagreb kolonija, ampak naraven prirastek razvijajočega se gospodarskega in delomna tudi že kulturnega centra. Če hočemo ugodno pospeševati razvoj tega gibanja, če hočemo odstranjevati napake in nedostatke, ki se dogajajo pri tem naravnem procesu, moramo skrbeti za konkretne podatke vsega tega gibanja in življenja. Pretehtati je treba vse sile, ki delujejo pri tem

Naslovnica Odmeva iz 1932. (detalj)

NOVI ODMEV

GLASILO KULTURNO PROSVETNEGA DRUŠTVA SLOVENSKI DOM

LETO 1 • ŠTEVILKA 1 DECEMBER 1996

Štev.	Ime	poklic	pristojen	Vrst člana	stanuje
1.	Dr. Žavnik Franc	univ. profesor	Zagreb	redni	~~Srbinjak 4~~ Tuškanac 1a/IV.
2.	Dr. Žavnik Boris	univ. profesor	Ljubljana	redni	Šalata
3.	Dr. Kogoj Franc	univ. profesor	Jesenice	redni	Šalata
4.	Zavbšek Franc	carinarski	Ponikva	redni	Gundulićeva 16/

Naslovnica Novog odmeva br. 1, iz prosinca 1996. (detalj)

Tako je nastao časopis koji već tri desetljeća prati život Slovenaca u Zagrebu i Hrvatskoj. Od prvoga broja do danas *Novi odmev* svjedoči o kontinuitetu jedne zajednice, ali i o njezinoj sposobnosti da se mijenja i prilagođava novim okolnostima.

Njime obnavljamo sjećanja na stara vremena prije 64 godine kad je izlazio tadašnji Odmev.

(Silvin Jerman, iz prvoga broja *Novog odmeva*, 1996.)

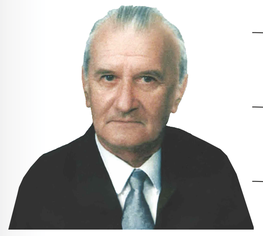
PRVO UREDNIŠTVO: Franc Strašek, Cvetka Matko, Ilinka Todorovski, Silvin Jerman, Miroslava Maria Bahun (prvi red). Polona Jurinić, Ivica Kunej, Darko Šonc, Marijan Horn (drugi red)

1932. – 1933.

Odmev – prvo slovensko glasilo u toj tradiciji

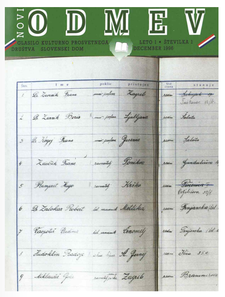
1993.

Korenine in vezi – svojevrsna prethodnica novom glasilu

1995.

Jerman Silvin ponovno pokreće ideju o glasilu

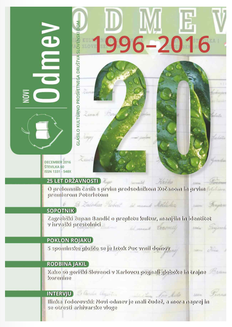

1996.

Izlazi prvi broj *Novog odmeva*

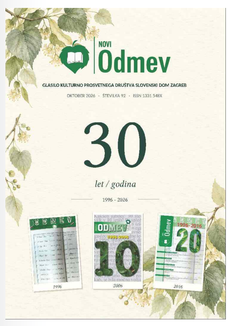
2006.

10 godina

2016.

20 godina

2026.

30 godina

NOVI ODMEV – KRONIKA JEDNE ZAJEDNICE

Trideset godina života zapisanog na stranicama časopisa

Od 1996. godine *Novi odmev* tri ili četiri puta godišnje bilježi najvažnije događaje povezane sa Slovenskim domom Zagreb i slovenskom zajednicom u Hrvatskoj. Njegova je uloga od početka bila šira od običnog izvještavanja o radu jednoga Društva. Časopis je želio zabilježiti život zajednice, njezine uspjehe i probleme, važne ljude, kulturne događaje i promjene koje su oblikovale položaj Slovenaca u Hrvatskoj.

Na njegovim se stranicama susreću glazba, književnost, kazalište, likovna umjetnost, predavanja, izložbe, izleti, proslave i susreti. Tu su i tekstovi o slovenskome jeziku, povijesti i kulturnoj baštini, kao i vijesti iz života drugih slovenskih Društava u Hrvatskoj.

Novi odmev pritom nije ostao zatvoren unutar Slovenskoga doma Zagreb. Pratio je odnose Hrvatske i Slovenije, položaj nacionalnih manjina i događaje u dvjema državama koji su utjecali na slovensku zajednicu.

Zbog svega toga njegovi brojevi danas imaju vrijednost koja nadilazi izvornu novinarsku funkciju. Svaki pojedini broj predstavlja zapis jednoga trenutka. Zajedno čine svojevrsnu kroniku triju desetljeća života Slovenaca u Hrvatskoj.

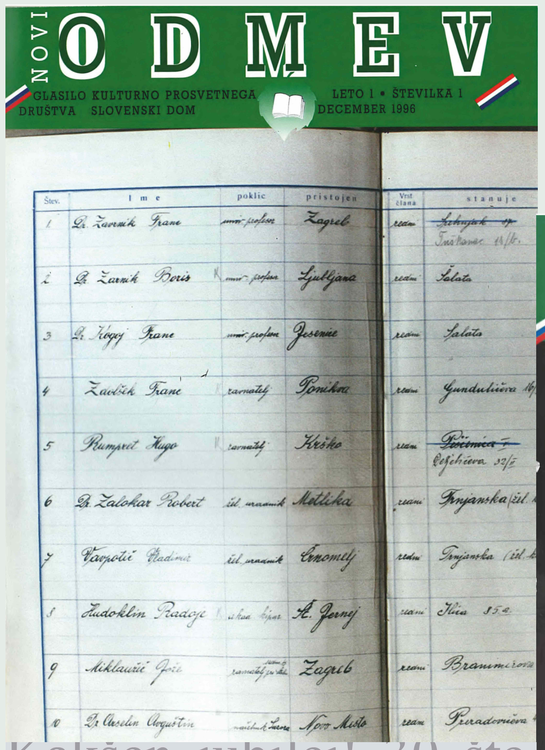
Časopis je tako postao memorija zajednice u tiskanom obliku.

> ***…važno povijesno svjedočanstvo o životu i djelovanju Slovenaca u Zagrebu.***

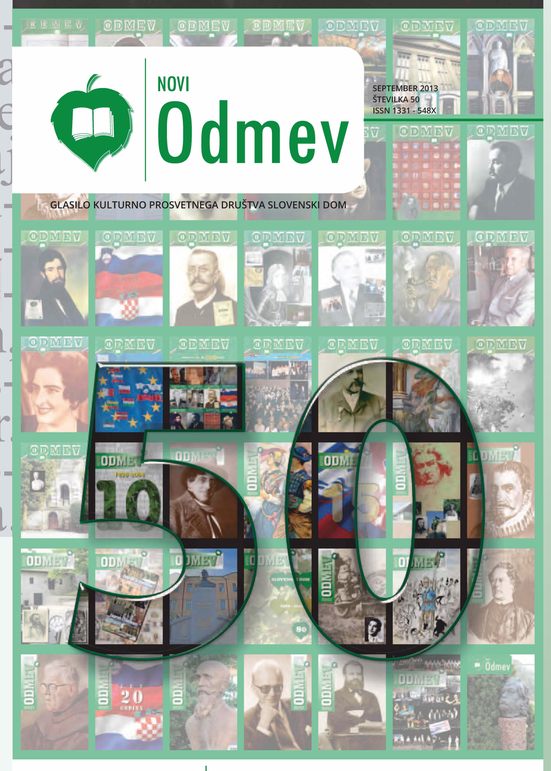
(*Novi odmev*, br. 61, 2017.)

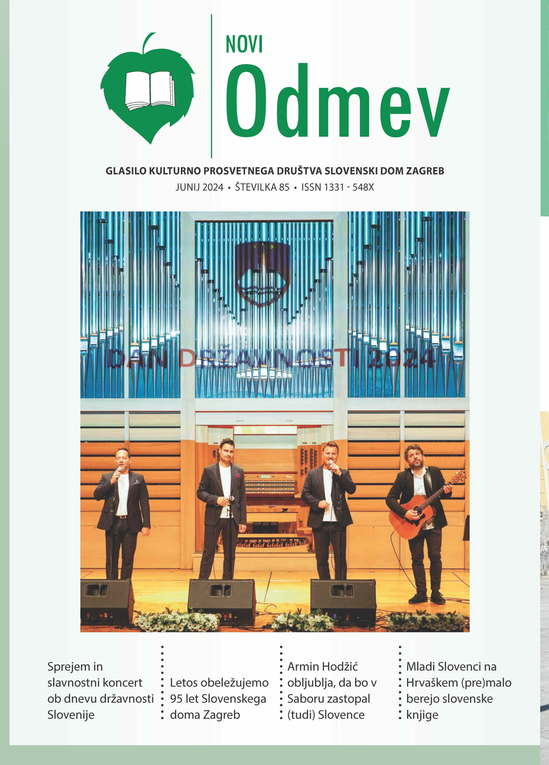
> ***Novi odmev važan je izvor informacija za sve koji istražuju noviju povijest Slovenaca u Hrvatskoj.***

(Filip Škiljan, *Novi odmev*, br. 61, 2017.)

LJUDI IZA *NOVOG ODMEVA*

Časopis stvaraju ljudi i ljudi ostaju u njegovim stranicama

Trideset godina jednoga časopisa nije moguće objasniti samo brojkama. Iza svakoga broja su ljudi – oni koji su pokrenuli časopis, pisali tekstove, fotografirali događaje, uređivali stranice, tražili informacije i brinuli da novi broj stigne do čitatelja.

Prva urednička ekipa okupila se 1996. godine. U njoj su bili Silvin Jerman, Darko Šonc, Ivica Kunej, Franc Strašek, Mira Bahun, Polona Jurinić, Ilinka Todorovski, Marijan Horn i Cveta Matko. Mnogi od njih nisu imali prethodno iskustvo u stvaranju časopisa. Imali su, međutim, ono što je bilo presudno – volju da slovenska zajednica ponovno dobije svoje glasilo.

Tijekom godina u stvaranju Novog odmeva sudjelovale su desetine autora i suradnika. Neki su pisali godinama, drugi samo jednom. Neki su izvještavali o velikim događajima, drugi su zapisivali male, svakodnevne trenutke. Upravo ta kombinacija službenih vijesti i osobnih priča dala je časopisu posebnu vrijednost.

Novi odmev zato nije samo povijest uredništva. To je zbirka glasova jedne zajednice.

Svaka fotografija, svaki intervju i svaki članak u njemu nosi trag osobe koja je odlučila nešto zapisati kako ne bi bilo zaboravljeno.

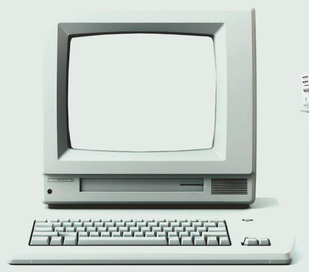
Nismo znali apsolutno ništa o tome kako napraviti časopis. Sve što smo imali bila je snažna volja.

(Ilinka Todorovski, *Novi odmev,* br. 30, 2006.)

Kad smo pet dana prije predstavljanja dobili prve primjerke Novog odmeva, nervozno smo listali njegove stranice.

(Silvin Jerman, *Novi odmev*, br. 10, 1999.)

SADAŠNJE UREDNIŠTVO: Tanja Borčić Bernard, Dejan Vodovnik, Marija Mica Kotnik, Darko Šonc, Agata Klinar Medaković, Stanka Herak, Cvijeta Pandol Udiljak (zdesna). Nedostaju: Irena Pavlović i Ivanka Filipan (Foto: Filip Škiljan)

JEZIK, IDENTITET I BUDUĆNOST

Trideset godina poslije: što želimo sačuvati za sljedećih trideset?

Tijekom trideset godina Novi odmev nije samo bilježio što se događalo u Slovenskom domu. Njegove stranice otvaraju i dublje pitanje: kako sačuvati slovenski identitet u Hrvatskoj i prenijeti ga novim generacijama?

Jezik je pritom jedno od njegovih najvažnijih uporišta. Časopis je pratio nastavu slovenskoga jezika, kulturne programe, književnost, glazbu i druge aktivnosti kojima se slovenska kultura održava živom. Istodobno je bilježio osobna iskustva ljudi koji svoj slovenski identitet žive u hrvatskom društvu.

No stranice Novog odmeva pokazuju i da očuvanje identiteta nije jednostavan proces. Zajednica se mijenja. Mijenjaju se generacije, društvene okolnosti i načini komunikacije. Ono što je nekad povezivalo članove Društva ne mora na isti način privlačiti njihove nasljednike. Već u jubilarnom broju iz 2016. godine uredništvo je otvoreno govorilo o izazovima koji čekaju časopis: potrebi za svježinom, novim pristupima, aktualnošću i – prije svega – mladošću.

Zato trideseta obljetnica nije samo pogled prema prošlosti.

Ona je i pitanje budućnosti: Hoće li nove generacije preuzeti jezik, kulturu i sjećanja svojih prethodnika – i pronaći vlastiti način da im daju novi život?

Ono što međutim nedostaje, jest svježina, aktualnost, novi pristupi, brzina i mladost.

(Ilinka Todorovski, *Novi odmev*, br. 60, 2016.)

I dalje se rado čita kao kronika jednog razdoblja i riznica informacija o prošlosti i sadašnjosti slovenske zajednice u Hrvatskoj.

(*Novi odmev*, br. 60, 2016.)

Izazov za sljedećih 30 godina

1996 → 2026 → ?

Što ćemo zapisivati u sljedećih trideset godina?

IMPRESSUM

Izložba
30 godina *Novog odmeva*

Za izdavača
Darko Šonc

Izdavači
Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Zagreba

Slovenski dom Zagreb

Autor teksta
Dr. sc. Filip Škiljan

Grafičko oblikovanje
Ivica Družak FINALIZACIJA

Lektura hrvatskog teksta
Dunja Gaj

Prijevod na slovenski jezik
Matejka Tirgušek, prof.

Tisak
Intergrafika TTŽ d.o.o.

Zagreb, 2026.